

Bilag 2

Kirkeministeriet.

København, den 7. december 1948.

I skrivelse af 13. f. m. har udvalget udbedt sig oplysning om, hvilke vanskeligheder der har været med at få præster, som i en årrække har gjort tjeneste på Færøerne, Grønland og i udlandet, ansat i præsteembede her i landet, idet udvalget om muligt har udbedt sig oplysning om, i hvor mange tilfælde det i tiden fra 30. juni 1922 og fremover, men i særdeleshed i årene 1935—40 og fra maj 1945 til dato har været umuligt for præster af ovennævnte kategori at opnå ansættelse her i landet.

Endvidere har udvalget forespurgt, hvorvidt der vil kunne siges noget om, hvor mange præster der eventuelt kunne tænkes at søge forflyttelse på grundlag af lovforslagets § 35.

I anledning heraf skal man oplyse, at vanskeligheden ved at opnå embede her i Landet for præster, der gør tjeneste på Færøerne, Grønland og i udlandet, står i nøje forbindelse med spørgsmålet om, hvilken mulighed de pågældende har for at gøre sig kendt af menigheder her i landet på det tidspunkt, da de søger embede. I så henseende vil det hyppigt ikke være tilstrækkeligt, at der under en orlovsperiode er lejlighed til at fremstille sig personligt for medlemmer af det menighedsråd, der har indflydelse på besættelsen af et ledigt embede, eller eventuelt at søge adgang til at prædike en gang det pågældende sted.

Det afgørende er, at de mangler den nøje personlige kontakt med en menighed her i landet, der giver lejlighed til at dokumentere deres evne for en præstegerning under de forhold, der bydes her, og derved at erhverve sig en på personlige vidnesbyrd baseret position og de forbindelser, som ofte er forudsætningen for, at et menighedsråd skal fatte interesse for en ansøger, der søger et embede, som ikke regnes for et rent begynderembede. Det ses derfor også gentagne gange, at en „udenlandspræst“ vælger den vej at søge et rent begynderembede, f. eks. et kaldskapellani eller et af de mindst eftertragtede økald, for derved at vinde indgang her, eller at han søger den udvej gennem konstitution i et ledigt embede eller undtagelsesvis ved overtagelse af en stilling som midlertidig hjælpepræst at skabe sig en position.

En følge af det anførte er det formentlig, at vanskelighederne — når bortses fra danske præster i Nordamerika, der gennemgående har en ringere uddannelse — er størst for præster, der har haft deres virksomhed i Grønland og på missionsmarken, hvor forholdene er mest forskellige fra de hjemlige, og det uanset at der netop for de grønlandske præster og missionærerne er adgang til ret langvarig orlov (jfr. for Grønlandspræsterne tjenestemandslovens § 697), der skulle give mulighed for opretholdelse af personlig forbindelse med hjemmet, medens sømandspræsterne og præsterne under Dansk Kirke i Udlandet, der har deres virksomhed blandt danske, synes at have mindre vanskeligheder. Men også her er der undtagelsestilfælde, hvor vanskelighederne ved at få overdraget en præstegerning her i landet er store. Som eksempel kan nævnes, at en sømandspræst, der havde gjort et udmærket arbejde i England, måtte søge 52 embeder og sluttelig optage en gerning som hjælpepræst, inden det lykkedes ham at få embede.

Muligt står vanskelighederne dog også i forbindelse med, at „udenlandspræsterne“ sædvanligt er i en noget mere fremrykket alder, når de vender tilbage hertil, jfr. nærmere herom nedenfor.

Løvrigt skal man om hele dette spørgsmål henvise til den vedlagte statistik for tiden 1935—40 og 1945—48, der er udarbejdet på grundlag af protokollerne over ansøgere, der føres i kirkeministeriet. Man skal dog ikke undlade at bemærke, at